

Naročnina doma na skupni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo 6 Din, ali z M. Listom, M. Ogračkom i kalendarom 8 Din. 50 para., letno 100 Din. Plačati se mora bar mesečno naprej.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo in uprava v Črevsovcih, Slov. Krajina. Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol iz. tom Mali Din., vise vsaka ... 0 p. Popust po dogovori. Štev. položnice 11806.

G. Milač Simon prof. Maribor, Najštrova ul. 3.

Pregled verskoga stanja v Slov. Krajini I. 1932. Rim. Kath. cerkev

Župnija, ekspozitura	Število ver-nikov v žup.?	Rojenih?	Nezakon-skih?	Mrtvih?	Zdanih parov?	Izstop iz kat. cerkve?	V štero vero-izpovedi?	Pristop v kat. cerkve?	Iz štere vero-izpovedi?	Število vrnorov?	Štev. samo-vmorov?	Število sv. obhajitj?
1. Dolnja Lendava	11000	337	28	161	99	1	Staro kat.	1	evang.	-	-	38400
Hotiza	914	36	-	16	14	-	-	-	-	-	-	6000
2. Velika Polana	1876	39	-	29	26	1	Staro kat.	1	evang.	-	-	18966
Črensovci	5425	208	9	97	43	-	-	-	-	3	-	36000
Beltinci	8384	283	14	134	79	-	-	-	-	2	-	39000
Turnišče	5000	167	2	95	46	-	-	2	evang.	-	-	29700
Bogojina	3000	57	2	31	17	-	-	-	-	-	-	24000
Dobrovnik	4050	79	4	71	39	-	-	1	evang.	-	-	15000
3. Murska Sobota	5502	194	20	143	40	1	pravo-slav evang.	1	-	-	-	35000
4. Cankova	1796	70	9	31	13	1	-	-	-	-	-	-
5. Tišina	3012	89	10	44	24	-	-	1	evang.	-	-	20000
Sv. Jelena (Pertoča)	2985	80	5	47	38	-	-	-	-	-	-	8500
Sv. Jurij	4640	134	28	65	34	-	-	1	evang.	-	1	9450
Grad (G. Lendava)	6140	177	18	70	41	1	brezv.	-	-	-	-	22600
6.S. Sebeštijan (Pečarovci)	1115	32	6	12	6	-	-	-	-	-	-	2160
Sv. Benedek (Kančovci)	794	13	-	7	8	-	-	-	-	-	-	2500
Markovci	1390	35	2	20	11	-	-	-	-	-	-	1500
Nedela (G. Petrovci)	804	21	2	18	6	-	-	-	-	-	1	1132
V. Dolenci	1292	38	4	17	5	-	-	-	-	-	-	1000
7. Martjanci	1336	27	2	21	6	1	evang.	-	-	-	-	-
Sküпно	70455	2107	143	1129	585	6	-	8	-	5	2	310318

II. Židovska cerkev

8. Murska Sobota	200	4	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Dolnja Lendava	175	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-

III.

Iz evangeličanske cerkve dozdej nismo dobili podatkov, gda je dobimo, objavimo i njeni verski pogled. Ponovno bi prosili te podatke.

Pripomba:

1. Izstop iz kat. vere zavolo ženitve.
2. Dečkov 23 rojenih, deklic 16,
3. Število sv. prečiščavanja je samo za farno cerkev, v bolnišnici i Martiniščih se posebi računa.
4. Ne vodi se račun, keliko je obhajil.
5. Z med nezakonskimi je 6 ciganov.
6. 4 nezakonski so cigani.
7. Ne vodi se račun, keliko je obhajil.
8. Edna deklinja je na luteransko vero je pristopila zavolo ženitve.

Na koj nas vči te pregled?

Od pregleda katoličanske cerkve bomo samo gučali. Ce bi samo številke gledali, bi pravili, da nas je katoličancov več i po broji i po veri. Po broji, ar se je narodilo 978 oseb več kak vrnor, po veri, ar smo dve duši več dobili iz drugih ver, kak svojih zgubili. A če bi samo po številkej sodili, bi bila naša sodba površna, krivična. Po duhi moremo soditi. Te nam pa glasno zajoče: žalostna slika. Vsako štirinajseto dete je nezakonsko, ka se je rodilo. Keliko je pa tistih nesrečnih bitij, štera bi se mogla roditi pa neso se zavolo razvuzdanosti ali raznih od Boga prepovedanih operacij! Mirno te slike ne smemo z zaprtimi očmi gledati. To je ne junaško, zažmiriti i dale iti pa pozabiti, ka smo vidili. Junaško je to sliko dobro poglednoti, njej iskati koren i sekiro, štera te koren preseka.

Odkod te jakostni prepada našega naroda? Odket ta razvuzdanost mladine? Več zrokov je. Poglejmo je. To je verski navuk, da je človeča natura na greh nagnjena i tüdi to, ka, ki se prilike ne ogible, prejde v njej. Oboje glasi Bog. Nagnenje na greh popravi jedino nagnenje na dobro. To je pa delo vzgoje. Vzgoja v šoli i zvün šole mora mladino nagibati na čistost i treznost. Če mladina vidi vu svojih vzgojitelja duha pijanosti i razvuzdanosti, sama tüdi takša postane. V mladino se mora vcepiti življenje bože. Igre, predstave, pesem, izobrazba, vse to ma samo te pomen, če mladina ma duševno življenje, to je če njej je prva i zadnja briga, ostati čista, pošena, to je brez smrtnega greha. Gda nega te vzgoje, vse drugo nikaj ne pomaga. Skok z visine, priličnost na brajdlaj, zdig žmetnoga predmeta, lepa pesem, dober nastop na odri znajo ženjati obilno ploskanja. A ploska tüdi Bog k tom, ki nam je i more biti življenje duše? Telovadba, pesem, igra, vse to samo te ma pomen, če prihaja iz čistoga srca, kajti jasna nam je zapoved, da „ali jete, ali pi-

jete, ali kajkoli delate, Bogi na čast delajte.“

Štere prilike pa kvarijo našo mladino? Več jih je. Prva je nemarnost starišov, ki ne voščijo svojim deteti krajcara na dobro čtenje, sami pa jezere ta zakadijo i zapijejo. Dečki da stariš za krčmo peneze, ali dekli za cifer, za dobro čtenje, štero bi v dobro stran ravnalo rast mlade duše, jih pa nema. Zato si pa iščeta sin i hči družbe, štere jiva pokvarijo. K tom pride še brezbriznost, štera dovoli, da se deca tepe okoli po noči i čte, vsako smet ka njemi v roke pride i drži znanje v gingavoj mladosti, štera ešče ne za zakon, z osebami drugoga spola.

Proščjenja, gostüvanja, veselice, bali i vse plesne zabave s svojimi nevarnostmi glasno kričijo v svet reči sv. Düha: „Z plesalkov se ne obračaj!“ Vu vini je nečistost! Nezmerno vživanje alkohola kak slana vmori vso poštenost v mladini. Veliki cerkveni učiteo sv. Hieronim (Oremus) pravi „Čistoga pijanca sam ešče ne vido.“ Ce se od alkohola segreto i itak po rojstvi že na greh nagnjeno telo ešče pri plesi družji z drugim isto od alkohola segretim i po rojstvi na greh nagnjenim telom, bi bio boži čüdež, če bi ostale te duše čiste.

Poglejmo ešče na našo Sodomu i Gomoro. Gde je ta? Na sezonskom deli. Grozne reči se dogajajo po štalaj i kukurčnjakaj med ledičnimi pa ledičnimi i zakonskimi, ki vküpzmešano spijo. Po nedelaj i svetkaj bože reči ne čüjejo, svete meše ne poslušajo, Bog je tiho. Ne pa tak vrag. Te obiščje gor naše nesrečno delavstvo i njim toči alkohol, njim igra poskočnice, njim karte deli, jih zabava, naj ja ne pride niednomi na pamet dober Bog. I če šteri pošteni paler brani, kak je tüdi dužen braniti, nedostojnost, nahujska svoje privržence proti njemi, da njemi je ešče življenje v nevarnosti.

Pa nega tü pomoči? Mi smo jo najšli, a ne se je dovolilo, da bi jo v roke vzeli. Mi smo prosili od oblasti pomoč, da bi lejko en dühovnik par mesecov bio med našimi zapüščjenimi sezonskimi delavci, njim predgao i mešüvao, je vodo, karao i včio pa tüdi zagovarjao proti krivicam, štere bi prišle nad nje. Ne smo bili poslušnjeni. Zdej v javnosti zakričimo ešče ednok milo — tužno:

Oblast, daj nam toliko podpore od naše vplačane dače, da bo mogo en dühovnik vršiti düšnopastirstvo med našimi sezonskimi delavci v državi.

Kak lahko vsaki pomaga siromakom?

V Slovenskoj Krajini je dosta siromakov, štere nikdar ne pokrije lastna streha, ne segreje lastna peč, ne obleče i ne nahrani lastni žep. Na stotine je teh. Da bi njim mogli spraviti človeka dostojno preživlanje bar na zadnje dni njihovoga stradanja, smo se odločili, da njim postavimo hišo „Dom sv. Frančiška“. Brez smilenosti toga dela smilenja ne moremo zvršiti. Ar je pomenkanje veliko, je smilenost mala. A ta mala smilenost tüdi lejko pomaga, če se pravilno rabi.

Mi ščemo tü pokazati na edno reč, z šterov lejko vsaki pomaga sebi i siromakom. Naše Novine že leta dugo plačüjejo vso poštino za Dom sv. Frančiška. Pa prek sto falatov poštine se reši edno leto. Plačüvale bi pa ešče tüdi podporo za hišo siromakov, če bi mele več naročnikov. Zato širiti Novine pomeni pomagati siromakom.

Lastnik Novin je odložo, da vse čiste dohodke, ki bi po odbitki stroškov pri Novinaj ostali, obrne na Dom sv. Frančiška. Novine, če se razširijo v vsako hišo, bi na te način nudile lepo vretino za preživlanje siromakov. Če bi vsaka hiša v Slov. Krajini naročila Novine, bi s tem krüh zrasedo za naše siromake. Če bi mi

meli okoli 25 jezera naročnikov, keliko je naših družin, siromaki glada nikdar ne bi trpeli v Domi. Teljiko čistoga bi ostalo, da bi se z toga krüh lejko küpo. Pa če bi samo polovica hiš, to je vsaka druga melo Novine, bi dobili siromaki že veliko podporo leto za letom. Dvoji hasek bi tak meli naročniki. Čteli bi dobro i fal pa si duše bogatili z pravico i potrebnim znanjom pa tüdi siromakom. bi pomagali i služili s tem plačo smilenosti od smilenoga Oče siromakov.

Za to dvojo vrednost, za to dvojo plačo, za pravico i smilenost postanimo vsi naročniki Novin. Vsakoga naj tolaži miseo: Za 24 Din. čtem dobro i pomagam siromakom. Novine koštajo mesečno samo 2 Din. v inozemstvo 6 Din. Plačajo se lejko mesečno ali iz hranilnov knjižicov v vsakoj posojilnici. Ki pa zdaj ravno nema penez, nego ma vüpanje, da je dobi, naj je naroči s pripombov: Obvežem se, da je plačam te i te. Mesec plačila mora določiti, ka se v tiskarno to naznani. Bogatci včinijo jako dobro delo, če plačajo za siromake Novine. Nieden naš izseljenec ne bi smeo biti brez Novin.

Pomagajmo našim siromakom z naročtvižöv Novin, s tem sebi najbolje pomagamo.

Izdajateo Novin.

Čarno — rdeče ...

Dve strašnivi sili se pripravlata na boj, sila brezvercov i sila vernikov, šteri neščejo i nemrejo zatajiti Boga. Na šteroj strani bo zmaga?

Vernomi človeki, šteromi je dober i vsemogoči Bog nebeski oča, je izid toga boja jasen, kak sveteo den. Verniki niti za hip ne dvomijo, ka bo zmago Bog. Rdeče zastave nevernikov se tüdi z velikim vüpanjom postavljajo v bojne vrste, častniki rdeče armade so glasni; glas njuvoga srca je potlačen, pri rdečih samo razum ma neovirano reč. „Zmagali bomo, ar zmagati moremo!“ pravijo rdeči ravno tak gvišno, s punov verov v končno zmago, kak tabor vernikov. Rdeči mislijo, ka človek lejko premaga Boga!

Postavimo se na stališče rdečih; pravimo, ka nas bože plačilo na drugom sveti nikaj ne briga. Mislimo, ka živimo že v sredini rdečega raja, šteri je pač tü na zemli. Delajo stroji, zasebne lasti nega, vse je skupna last. Moški i ženske od 25 do 45 leta stari i stare delajo dnevno po 4 vöre, i itak je telko jestvin, pijače, obleča, ka se vse to nikak nemre potrošiti. Voditelje naroda si belijo glave, kak bi mogli potrošiti vse, kaj je velka družina vednakih lüdj pripovala. Sklenejo, ka ženske ne smejo na delo, ar je pov tüdi te prevelki, če samo moški delajo. Šole so pune. Gledališče ma vsaka ves. Vse lepe misli, štere je rodio človeči razum i vsa lepa čüvstva, štera je rodilo človeško srce, so knjige i šole preselile v možgane i srce vsakoga človeka. Svet je spremenjen v prelepi püngrad. Vse je lepo, vse je bogato. Siromaštva, trpljenja nega. Jokati so pozabili lüdje, smeh je v vsakoj hiži, v vsakom srci, na vsakom obrazi doma. Raj je tü na sveti; drugoga, lepšega si človek niti ne žele... Mislimo tüdi to, ka se je vsa ta strašna sprememba izvršila v ednom leti, kajti rdečim je bila sreča mila. V ednom leti so teda lüdje na zemli prehodili strašno, nam najmre strašno, dugo pot od zemelskoga pekla do zemelskoga raja.

Jasno je, da v tom zemelskom raji ne bi poznali nikštega trpljenja. Vsi lüdje bi bili srečni, samo srečni. Tüdi delo bi bilo lepo, pravi vžitek, kak vsa druga opravila v tistom zemelskom raji. Človečanstvo bi prišlo do

tiste popolnosti, štero bi mi verniki radi dosegli na onom sveti. To se pravi: človečanstvo so spravili rdeči apoštoloje do skrajne meje popolnosti. Vse vidi i vse verje, da dale nega, da je prišlo človečanstvo do plota, prek šteroga nemre. I vse to brez Boga...

Mislite, ka bi tü človek obstao? Mislite, ka bi človeča narava zdaj mirüvala? Mislite, ka bi človek poznao zdaj zadovolnosti? Ne. Človek slab i močen, srečen i nesrečen žele naprej, rad bi rasteo. Kak zdaj od nesreč bičani človek žele srečo, trpeči mir, nezadovolni zadovolstvo, ravno tak bi želeli blaženi v rdečem zemelskom raji novo blaženstvo, štero je zaednok zakrito pred človečim srcem i možgani. Človečanstvo bi iskalo, človečanstvo bi želelo nove, nadalnje rasti i palik prišlo do Boga! Nad dosegljivim je bilo i je nekaj, kaj je nedoseglivo. Tü je meja božega kralestva! Spoznanje, da je nekaj, ka je popolnejše, lepše, bole dovršeno napravleno kak to, ka vstvarja človek, nas vodi do meje božega kralestva i do gospodara toga lepšega, do Boga.

„Boga ne, raja na drugom sveti ne!“ pravijo rdeči. Raj bi radi prenesli na naš svet, Boga bi radi zbrisali iz svetlih višin; ne vidijo pa, ka je raj ravno zato raj, ar je zvün meje toga, ka je zemelsko doseglivo i Bog je zato Bog, ar je stvoriteo i nositeo nedoseglive popolnosti! Žele po vstvarjanji, žela hoditi proti lepšemi, proti bole dovršenomi nas goni po poti, štera se konča pri raji, šteroga gospodar je Bog, stvarnik začetka i konca.

... Če je slabo na ednom konci poti, je dobro na drugom konci, če je doseglivo tü, je nedoseglivo na drugoj strani; što läbi belo, njemi čarno ne paše; što ne vörje v Boga, ne more vervati v napredek človeštva, ar začetek i konec napredka je Bog.

Lejko bi teda pitali: gde so zablodili s prave poti rdeči?

Samo tam, gde so lepo i lejko življenje, bratstvo i srečo nametali na küp i nad te küp napravili napis: eto, tü je raj! Zmotili so se, ar raj je ne lejko i lepo življenje, raj je ne bratstvo i ne sreča: raj je tisti del poti, šteri del je ešče pred nami. Raj je — nedoseženo!

Omenjena zabloda je tüdi vrelec strašnoga greha proti Bogi. Bog naj-

mre ne skladišnik blaga, štero blago je potrebno za lepo i leško življenje, za bratstvo i srečo. Bog je samo sila, nevidna sila, štera v človeki deluje i ga usposobi, da stopaj po stopajom pride do lepšega i ležjšega življenja, do sreča i bratstva.

Rdeči pravijo, ka so si Boga izmislili ljudje. Je teda izmišljotina, ne pa istinska sila.

Strašna pomota!

Boga so spoznali ljudje, spoznali so ga v tistom hipu, kda so zdignoli svoje srce i svoj razum iz blata živalske zaostalosti i so stopili na pot napredka. Što verje v napredak, on vidi pred sebov raj i čuti Boga. Človek pa, šteri napredak zamenja z je-lom, pilom, z lepim gvanom, z vris-kanjom i z lepov ženskov, takši člo-vik ne vidi do rada, takši človek ne čuti Boga.

... Borba proti Bogi, je borba proti napredku. Brezverci so slabiči, šteri ne verjejo v rast, napredak, če tūdi na svoje slabe oči vidijo, kak se vse gible, vse raste, vse napreduje. Ver-nikom pravijo, ka so čarni, v istini so pa sami slepci, se potapljajo v straš-noj čarnoj kmici svojega brezverstva!

— P. D.

NEDELA.

Prva postna nedela.

Evangelium sv. Mátaja IV.

Vu onom vremi: Pelani je Jezus vu pustinu od Dūha, ka bi se skušavao od vruga. I gda bi se posto strideset dni, i strideset noći, teda je zagliado. I pristopivši skušavec, pravo je njemi: Ci si Sin Boži, povej, najeto kamenje krūh postave, ki odgovoreci pravo je: pisano je: ne žive z-samim kruhom človek, nego vsakov rečjov, štera shaja z-vust Boži. Teda ga je gori vzeo vrug vu sveti Varas, i postavio je njega na Cerkvenl vrh, i pravo je njemi: Ci si Sin Boži, pusti se doli. Ar je pisano: ka je Angelom svojim zapovedao od tebe, i na roke vzeo tebe, da morebiti ne vdariš vu kamen noge tvoje. Veli njemi Jezus: pa je pisano: ne boš skušavao Gospodna Boga tvojega. Pali je gori vzeo njega vrug na brejg krotu visiki, i pokazao je njemi vsa Kraljestva sveta, i njih diko, i pravo je njemi: Eta vsa tebi dam, ci pokleknovši mene molo bodeš. Teda veli njemi Jezus: odidi šatan; ar je pisano: Gospodnoga Boga tvojega bos molo, i njemi samomi služo. Teda je ostavo njega vrug: i ovo Angelje so pristopili, i dvorili so njemi.

„Teda ga je Duh odpelao v pustinu, ga je hudi dūh skušavao“. To dvojno, Jezusov post v pušcavi i skušavanje hūdoga dūha, je vpelavanje Jezusa Kristusa v njegovo mešijansko službo. 40 dnevni post, kakti vse tri skušavanja so v tesnoj zvezi z Jezusovim mešijanskim pozvanjom.

Židovsko, izvoljeno lüstvo bože, se je Mešaša zamislilo, kak ednoga mogocnoga krala etoga sveta, ki bo svoje lüstvo oslobodo od vseh neprijateljov i njim spravo velke časti i bogastvo i kak najmogočnejši i najslavniji narod celoga sveta bo pod mešijašovim žezlom kraljavo vsem narodom i lüstvom na sveti. Z nebes bo prišeo naglo na rokaj angelskih vojsk i bo zavladao v Izrael. Tak čisto po človečem i zemelskom so si ljudje zamislili Odrašenika i Zveličitela etega sveta i njegovo mešijansko kraljestvo na zemli. Tūdi hūdi dūh dela nato, naj Kristuš sam zapela i prekani lüstvo i njihovo pogrešeno i neistinito mišljenje od Mešaša samo potrdi, kakti pravo i dobro.

„Moje kraljestvo je ne od toga sveta!“ To je prva i svetla reč Kristušova. Zato včasi na začetki svojega dela da naznanje sveti, svojemi lüstvi, ka je v zablodi. I ravno zato dopusti skušavanje, ka sveti i svojemi zvoljenomi lüstvi pokaže pravo podobo Odrašenika i Zveličitela i pravo istinsko njegovo kraljestvo i v kom to obstoji. „Bože kraljestvo je ne jestvina i pivina, nego mir i veselje v sv. Dūhi!“

Zvoljeno lüstvo bože je čakalo od svojega Mešijaša obilnosti vseh zemelskih dobrot. Tak so si oni predstavljali „mešijansko kraljestvo, v šterom bo teklo mleko i med“. Ali Kristuš i njegove kraljestvo pa je resnica, istina, ne pa krūh. „Ne žive človek samo od krūha, nego od vsake reci bože, ki pride iz božih vust“. Kristuš ne bo prineseo krūha, nego večne istine, od šterih bo človek živo. Na telovno vživanje etoga sveta, nego duhovno življenje iz resnice, to je Kristus i kršćanstvo.

Druga žela i pomota zvoljenoga lüstva je bila, naj bi Mešijaš bio tisti, ki bi meo velko zemelsko čest i diko i to bi naj melo tūdi njegovo lüstvo Izrael. Kristuš je prišeo iskat diko na svet ali ne za lüstvo, nego za Boga. Bogi more nazaj spraviti njegovo diko i čest, tūdi človeki šče nazaj spraviti njegovo človeče dostojanstvo, njegovo večno slavo i diko, nikak pa ne kakše posvetne i zemelske dike. Zato je Kristuš dao za fundament kršćanstva pozniznost. „Ponižao se je i se vzeo na sebe podobo hlapca... ponižao se je do smrti, na križi...“ Piše sv. apoštol Paveo. Kristuš je ne za svetno paradu, pa tūdi kršćanstvo ne, kak bi ete svet rad!

Tretja žela i zmota, naj bi si Kristuš podjarmo pod žezlo Izraelovoga mešijanskoga kraljestva ves svet. „Vse to tebi dam...“ Poželenje oči po bogastvi, imetji itd. etoga sveta. Kristuš i kršćanska vera pa je ne to, nego: „Svojega Boga moli i njemi samomi služi!“ To je vsebina Kristuša i njegovoga življenja i delovanja, ka bi vsi Boga molili v „dūhi i resnici“ i njemi samomi služili. Cerkvi, kršćanski je ne potrebno zlato, ne srebro, zemelsko bogastvo. Dosta bole raste i živi i več sada nosi v siromaštvi i pomenkanji. „Lisice majo svoje jame, ftice gnezda, Sin človeci pa nema mesta kam bi nagno svojo glavo!“ Tak Kristuš! „Ne nosite sebov ne palice, ne plašča, ne mošnje...“ Tak delavci mešijanskoga kraljestva.

„Med svoje je prišeo i njegovi njega ne so srpijali...“ Zakoj ne? Ravno zato, ar njim je ne spuno človečih i zemelskih žel. Ar Bog i njegovo kraljestvo je drugo, kak bi si ga pokvarjena človeča natura želela. I zakaj dnesden vera i kršćanstvo mnoge ne vleče? Zato, ar se Bog i sv. vera nemre ravnati po želaj i mišljenji lüstva, etoga sveta, posebno pa ne po pokvarjenoj človečojoj naturi ne. „Što more, naj razmi...“

Pisma naših z tūjine

Abrechville, Francija.

Hvalen bojdi Jezus Kristuš, na veke Amen!

Postivani Urednik Novin!

Prav srčno Vas pozdravljam, pa Vam želem mnogo Božega blagoslova in zdravlja v tom novom leti. Naj Vam Smileni Jezus ino Blažena Devica Marija poplaćati Vaše trūde, štere mate za rešenje človečih dūš.

Naznanjam Vam tūdi, da bom mela nadale vse liste, kak premineo leto, ar brezi teh nemořem živeu. Ga sem še doma bila, sem je zmerom rada štela, posebno pa zdaj v tom tūhinskom kraju, kje ne čujem nikaj domačega jezika, sem jih jako potrebna. Z veseljom jih zmerom reuno sprejemam i sem Vam jako hvaležna. Tū mi prinašajo mnogo hastnovitoga za duševno zdravje. Tūdi Vam naznanjam, da sem vsaki den pri sv. meši, ar sem pri lūbi sestraj i mam priliko vsaki den poslušati reč božo. Nemořem se zadosta zahvaliti lūbomi Jezus,

P. Sutter:

Šatan v Illfurti.

Istinska zgodba.

Zgled obsedenja dveh dečkov od hūdobnoga dūha v našoj dobi.

Prestavo iz-češčine Alojzij Nemeč.

X. Na romarskoj poti v Einsiedeln.

Prišestni den je drugi duhovnik, pater Nepomuk Buchman, izvršo ravnoste obrede ali, bodi Bogi potoženo, brezi haska. A zdaj je bio dečko najbole nemiren i razkačeni. Potom je pelao pater celo družbo v veliko dvorano, olepšano s podobami raznih gospodov i venikašov v naravnoj velikosti. Leopold je ogledavao te podobe z velikim veseljom i zanimanjem imenivao je vojake. Najbole se njemi je vidla podoba pruskoga krala. Pred podobov papa Pija IX. je skleno glavo, i gda so njemi jo prinesli pred oči, je zapro tūdi oči. Nato je povedo pater: „To mi zadostuje.“

V sredo i četrek so obsedenoga odpelali v kapelo, v šteroj je znamenita milostna podoba Matere Bože.

Gda so navzoći molili 5 oca-našov i zdravimanj, se je mali troso

da me je pripelao v takšo kršćansko hišo. Samo to edno prosim lūboga Jezusa i nebesko Mater, naj podelita vsem mojim domačim ino meni duševno i telovno zdravje, ka se ednok nazaj povrnem v drago domovino, gde sem bila rojena i sprijela sv. kršćansko vero. Zato molim zmerom „Daj lūbi dobrotiven Bog, da bom delala z rodolūbnim delovanjom svojoj domovini čast ino, da si tak zaslužim miren počitek v njenom krili.“

Pošilam Vam 50 fr. to je naročnina za to leto. Ka znaša prek 10 Din., naj bo za občinske sirote. Zdjaj pa ostanem z milim Bogom pa pozdravljam drage domače i celo Slov. Krajino. — Z odličnim poštvanjem

Emilia Gaber iz Srdice.

(Hvala za naročnino i dar za sirote. Vse sprejeli. Vr.)

Svetomi Oči Piji XI.

namestniki Kristušovimi želemo ob 12 letnici koronanja Kristušovo Srce. Srce dobroga Pastira, ki išče zgūblene. Srce trpečega Zveličitela, ki se je vsega darūvalo za naše rešenje. Srce Marijinoga lūbečega deteta, ki je z največšov detinskov lūbeznoštjov visilo na svojem deteti. Molimo za svetoga Očo, da nas pripelajo po Mariji k Jezusi.

V nebo kriči.

Ruski odvetnik Brojakovski sedi v Beigradi na zatožnoj klopi. Kriv je, da je odirao siromake i to svoje rojake, pobegle Ruse. Pralja Nikolič Stana je povedala, da njej je fiškališ posodo 1000 Din. i je mogla mesečno plaćati 100 Din. obresti. Maškov Aleksander, inženir, zdaj raztrgan šofer, je povedao, da bi ga Brojakovski vrigo na cesto, če ne bi kupo od njega stari, spotreiti avto za 35 jezero dinarov, z šterim je samo po ponoći lejko vozo, ar so se ga podnevi ogibali potniki. Gda ga je siromakec izplaćao, te je fiškališ njegov avto odao za 5000 dinarov drugomi, njega pa vrigo na cesto. Devet mesecov je bio brez vse službe človek, ki je mogo prehraniti mater, ženo i troje dece. Pa to ne zadosta. Naj niti službe ne dobi, njemi je odpustnice tūdi ne dao, ka bi lejko indri bio šofer. To je dovolio od prometnoga šefa po smilenosti. — Pakin Nikola, negdaj oficir, zdaj kelnar, si je tūdi izposodo od fiškališa Brojakovskoga 2000 Din. Ar ne mogo plaćati, njemi je dao vse njegove reči, tūdi drage vojaške knjige zlicurati za 800 Din. — V nebo kriči.

Delavci (držina) veleposestva pri Gradi so poslali na oblast pritožbo. Duga leta so robotili grofi i dobili so odpust iz službe zdaj v zimi brez vse odškodnine. Vertič Matjaš je služo 37 let, svoje zemle nema nikaj, družine ma 9. Košalin Jūrij brez lastne zemle, je služo 29 let, družine ma 4.

po celom teli i stanovitno gibao z glavov i z rokami. Na vse kripale se je trūdio, da bi vujšo iz kapele i včasi je sklono glavo kak so začnoli moliti. Gda so šli z kapele, so ga komaj i teško zadržali, da njim ne vujšeo ž nje. Kakšo grozo i strah ma šatan že saruo pred podobov Matere Bože!

Šče ednok so skušali gospodje patri dečka od šatana osloboditi ali tūdi zdaj zobston. Zato so gospodom, ki so ga pripelali, svetivali, naj se obrnejo na cerkveno oblast, na pristojnoga pušpeka, šteri določi primer-noga duhovnika, za izganjanje šatana. Te nasvet so njim že prle dali očevje kapucini v Damaski pri Basileji. V pisanom priporočili, šteroga je pater Hijeronim dao g. plebanoši Breyi, je pri dečki potrjena prava obsedenost od hūdoga duha.

Nazaj idoč je bio Leopold čisto srećen i se je obnašo popunoma mirno i tiho. Ali gda je prišeo domo, je celih štirnajst dni ne spregovoro reči.

Na Telovo so oba dečka pelali v cerkev. Tū se je isto goarilo kak v Einsiedeln. Po božoj službi jiva je pelao g. Tresch, poškropo kiuko na

Šinko Peter je služo 24 let, ma 1/2 orala svoje zemle i 5 družin. Pozvek Matjaš je služo 14 let, družine ma 5, zemle nikaj. Bauer Franc je služo 39 let, ma 1/2 orala svoje zemle i 4 družine. Hüil Alojz je služo 14 let, ma 4 družine, zemle nikaj. Petrovič Štefan. Košalin Franc, Bauer Alojz nemajo nikaj svoje zemle, pać pa družine z većimi kotrigami i večletno službo za sebov. Prosiyo oblast, naj njim razdeli tistih 40 oralov zemle, štere ma veleposestvo za vzorno gospodarstvo, oni sami pa ne vejo skoj živetu.

Na beltinskom veleposestvu je 45 grofovskih družin z 225 člani. Tūdi tej so poslali prošnju na oblast, naj se ne spozabi ž njih i njim zasigura ali stalno službo, ali pa zemlo za preživljanje. O keliko nevol kriči zdaj v nebo!

Politični pregled.

Naš parlament i senat delata.

Predloženi je zakon od nove dace. Parlament ga je kak i senat sprejeo. Veliki viher je nastao v parlamentu zavolo agrarne reforme v Bosni. Tak zvano begluško zemlo je najmre država odkupila. A peneze so dobili takši, šterim so ne šli. Ministerski predsednik Uzunović je dao izjavo, da so krivci v zaporu i krivi uradniki zgūbili službo. Poslanec Kadić, ki je tūdi zapieten v to krajo, je komaj prišo do reči, gda se je šteo zagovoriti.

Balkanski pakt. Februara 9. so podpisali zastopniki Jugoslavije, Rumunije, Turčije i Grčke v Atenah, glavnom mestu Grčke, balkanski pakt. Pakt pomeni pogodbo. Balkanski se zove, ar so ga podpisale države, ki so na polotoku Balkani. Falita samo Albanija i Bolgarija. Obema je pa pogodba pūstila odprta vrata, ka lejko gdašte pristopita. V 1. §. se države podpisnice zavežejo, da občuvajo svoje balkanske meje. V 2. §. določijo složno delo, če bi se njihove pravice kratile i ka nedo delale proti ostalim balkanskim državam, štere so k pogodbi ešće ne pristopile. V 3. §. dajo izjavo, da bo ta pogodba te valala, gda je državni zbori sprejmejo i ka je te sporazum dostopen tūdi vsem drugim balkanskim državam. — Z tov pogodbob je stlaćena duga pot za mir v Srednjoj Europi.

Francija. Francozka nova vlada

Deladiera je samo par dni živela. To pa zato, ar so v novo vladu stopili isti podpirai ropara Stavinskoga, kak so prle bili, samo imena so bila druga. To je pošteni francozki narod tak svadilo, da se ga je stojezero zbralo v Parizi i tū zahtevalo odstop vlade z zamazanimi rokami. Vlada Deladierova je dala strelati na narod, na tiste vojake, ki so leta prebili v strelnih jarkaj i rešili slobočino Francije. A narod se je ne dao prestrašiti. Dvanajset je mrtvih, več stotin pa ranjenih, a prestrašit narod ne se je dao. V nevarnosti je bio parlament, da ga demonstranti zažgejo i poslanci v njem prejdejo. Gda je to opazila slobodnozidarska protivrska vlada, je dala

dveraj z blagoslovenov vodov, i včasi je dečkoma minolo veselje, da bi vujša. Zdjaj jiva je pelao v svojo spalnico pred podobo Matere Bože. Branila sta se pa na njo poglednoti.

Nekoga dneva so pelali plebanoš Brey oba brata na sprehod v cintorsko kapelo. Mati, obe sestri dvorjenici i cestar so jiva sprejavali. Jožef je šo zadovolno, a ne tak starejši brat. Prišedši k mosti, sta skočila obadva dečka na plot i sta štela skočiti v vodu. Samo z velkov težavov so jiva zadržali i prisilili k nadalnoj poti. Gda so prišli do velkoga oreha bliži cerkvi, se je Leopold brano iti dale i so ga mogli positi dale vlećti. Pred cerkvenimi vrati se je vlego na zemlo. To njemi je pa malo pomagalo: kratkočmato so ga zgrabili i nesli v cerkev. Za hip je ostao miren i je celó molo nekolko mohtev z Jožefom i drugim. Kak je trbelo vnogo trūda, da so Leopolda spravili v cerkev, ravnotak nalejci se je od nje ločo. Dečka sta od hiže bože bežala proti vesi kak zaveca, tak da so njima drugi ne mogli slediti. Tak se njima je mrzila cerkev.

(Dale)

ostavko i je Lebrun prezident povero poštenjaki Doumergne-ji sestavo vlade. Te jo je iz sami poštenjakov ne gledao na to, da li so poslanci ali ne, sestavo. Namen vlade je, da razpiše volitve, naj francuzki narod dobi priliko, ka vrže vso tisto gospodo i vse tiste socialiste pa slobodnozidare, ki majo keleče roke i kradnejo njegovo vrednost. — Komunisti delajo velike nemire v Franciji. Šteli so zažgati cerkev sv. Ambroža, a policija je hudo-

bijo prepredila. Socialisti i komunisti so napovedali štrajk po celoj državi. Vlada je držala gor red z vojskov i policijov. Nekaj je mrtvih i ranjenih.

Madjarska. Madjarska je ponovila diplomatske Zveze z Rusijov. Sinovje Marijine države se bodo odsehmao družili z preganjalcu vere i z morilcu milijonov nedužnih. Pač svet dela vse na edno kopito i ne pita Ravnitela sveta, dobroga Boga, da li je to prav, ka dela, ali ne. Bomo vidili.

SLOVENSKA KRAJINA.

Črensovci. Teško so zbetežali g. Luthar Štefan, šolski upraviteo i kantor cerkveni. — Zbetežala i v bolnico spravlena je tudi dekla g. plivanosa Zadravca, Balazicova z Hotize. Naj dober Jezus da skorajšnje ozdravljenje obema. — G. Luthari so že včünoli mučni, velki krči i so dosta boši.

Gasilski dom v Žižkih. Dnes teden so se odločili Žižkovski gasilci, da bodo zidali svoj dom. Vsi so za to, zdaj iščejo samo šče prostor, gde de postavljene gasilski dom.

Lepa lübezen. G. Zalai Matjaš, šolski upraviteo v pokoji, ki stanüjejo v Maribori, so nabrali i tudi zraven darivali na prvo hišo siromakov v Slov. Krajini 220 Din. Odbor za zidanje Doma sv. Frančiška se za velikodušno lübezen g. šolskomi upraviteli toplo zahvali. — Bog povrni!

Novine so narasle za mesec februar za 43 komade i to v sledečih krajaj: Francija, Pertoča Štajarsko, Gorica, Beđnja, Trnje, Bogojina, Renkovci, Mala Polana, Dobrovnik, Prosečka ves, Gančani, Črensovci i Mostje. Le tak naprej v vsakoj občini!

Martjanci. V sadovnjaki kmeta Novaka so najšli novorojeno mrtvo dekličko v cote zasükano. Što je nečloveča mati, išče orožništvo.

M. Sobota. Za ravnitela gimnazije je imenüvani g. Strmšek Pavel, profesor klasične gimnazije v Maribori.

Letni redni občni zbor ŠK. Mura v M. Soboti se vrši z navadnim dnevnim redom dne 7. marca 1934. ob 20 vüri v klubovom lokali. (Posebna soba gostilne Turk).

Navuk za tretjired je dnes tjeđen v Črensovcih po večernici. Večernice ob 2.

Hotiza. Teško so zbetežali naš predragi duhovnik, g. Bakan Štefan. Dobra mati Marija, ozdravi nam jih kemprle. Malo so že boši.

Žižki. Žalig Jožek, petletni deček Žalig Jožefa, se je zmenjao s sosedovov dekličkov isto pet let starov pri slamoreznici. Začela sta jo tudi goniti i probati kak reže. Samo ka je ta proba mela žalosten konec. Jožek je zgübo en prst. Vsega združganoga so njemi odrezali v sobočkoj bolnišnici.

Hotiza. Našiva morilca oče, Kirec August i Štefan sta v Maribori obsojeniva ino sta dobila vsaki 14 mesečno ostro vozo.

Zahvala. Pri sprevodi pokojnoga Edšidit Janosa, upravnika naših listov se je zbralo teliko odličnih gospodov i tak velika vnožina naroda, da so dobili naši listi po toj vdeležbi vso priznanje. Zato se prav toplo zahvalüjemo gg. Lipovšek Kasper, srezkomi načelniki, Hartner Ferdinand, župani sobočkomi, Čeh Franci, predsedniki trgovskega gremija, Kerec Franci, šefi borze dela, Dr. Bratina Franci, srezkomi podnačelniki v pokoji, Celec Ferdinand, župani za sobočko okolico, Bajlec Franci, odv. pripravnik, Dr. Vučak zdravnik, Kuhar Mihal, železniškomi uradniki, Turkovoj i Kemenjovoj družini, zavodi Martinišče, častno zastopanoj celoj tišinskoj fari pa vsem domačim, beltinskim i črensovskim farnikom i drugim navzočim za vdeležbo. Daj Bože, da nas bodo naši listi družili vsikdar v lübezni na tom sveti i v večnom miri na drugom. — Vredništvo i uprava Novin, M. Lista i M. Ogračeka v Črensovcih.

M. Ograček za siroto. Šandor Gizela iz pristave Jule pri Črensovcih, naročnica M. Lista, je svoj Ograček plačala za edno siromaško dete. Pa sama si tudi z teškim delom slüži krüh. Te Ograček dobi najsiromaškejšo dete iz Črensovec.

Na podporo Novin i M. Lista je nabralo starišina Horvat Peter na gostüvanji pri dovici Šerüga Ana pri Sv. Sebeščani 83 Din. Bog plačaj nabirатели i darovnikom.

Što bo upravnik Novin? Več poštene lüdi se je zglasilo, da bi radi prevzeli po preminolom g. Edšidi vodsto uprave naših listov. Naznanjamo njim, da zaednok ne bomo nastavili nikšega upravnika. Vse se naj pošle v Črensovece. Ki pa ma kakši poseo v Soboti ali sobočka okolica lahko opravi svoje posle pri pokojnoga dovici, Ani. Ana ma na skrbi hišo i vse prek da upravi v Črensovece. Vzemite to na znanje.

Priporočilo Novin. „Čast mi je Vas izvestiti, da Vam pošilam naprej celoletno naročnino. Jako se Vam zahvalüjem na rednom pošilanjji Vašega lista i za Vaš trüd. Novine so zdaj prav lepe i koristne za vsakoga gospodara, zato je priporočam vsakomi Prekmurci odnosno Slovenci, da jih naroči, če jih do zdaj nema.“ — Norčič Jožef iz Krajine, art. podnarednik v Boki Kot. (Naročnino sprejeli, Bog plačaj. Vr.)

Kalendarje. Javite na upravo Novin v Črensovece, što ne dobio kalendar, zato, ka se je že zgodilo, da so prišli nazaj brez naslova, ar se je naslov na pošti zgübo. Če što ne bi dobo kalendarov, naj nam taki javi.

Podpora. G. Kuhar Ivan, dekan v Prelogi, naš rojak iz Sobote, so nam poslali Din. 100 naročnina i podpore. — Ne imenüvani gospod duhovnik so pa plačali edne Novine za ednoga siromaka. Bog povrni obema obilno.

Zdala sta se dnes tjeđen v Soboti v kat. cerkvi g. Žizek Matjaš, žand. narednik v Bileči rodum iz Črensovec z gd. Neszményijovov, hčerkov g. voditela zemliške knige v Soboti. Bog jiva blagoslovi. —

Dvodnevni tečaj za sajenje, oskrbo in preceplanje sadnoga drevja se vrši dne 2. in 3. marca t. l. na banovinskoj in sadjarskoj šoli v Maribori. Tečaj je teoretičen i praktičen pa trpi vsaki den od 8—12. in od 14—18. vüre.

Zgodovina zavarvanja „Karitas“. Posmrtninsko zavarvanje „Karitas“ je gotovo edna najpomembnejših socijalnih ustanov zadnjega časa. Ta način posmrtninskoga zavarvanja ma svoj nastanek v Nemčiji. V zadnjih letaj se je to zavarvanje s čüdivitov hitrostjov razširilo tudi po celoj Avstriji, v Franciji i Ameriki. V kratkom časi je „Karitas“ popolnoma izpodrnila razne pomožne blagajne i samopomoči. Dnes štejejo razne „Karitas“, i po tom načini zgrajene ustanove, milijone zavarancov. Socijalno delo teh „Karitas“ je neprecenljivo. *Izklüčena je tu vsaka špekulacija z betežnimi i starimi osobami.* Namenjeno je predvsem mlajšim osobam i osobam srednje starosti. Starejše, do največ 80 let stare osebe, se lahko zavarjejo samo za male šume. Po večini se zavaranci sami zavarjejo v hasek domačih (starši v hasek dece itd.). Tudi če je plačnik druga osoba, mora zavaravec znati za zavarvanje — svojeročni podpis zavaravca na ponüdbi je brezpogojno potreben! Kem mlajši se zavarješ, tem večke vgodnosti se ti nüdijo. Za zavaravce same je to zavarvanje velike vzgojne i jakostne vrednosti. *V jesen leta 1931 smo tudi Slovenci po dugših i temelitih pripravaj dobili svojo „Karitas“.* Penezno kritje je prevzela *Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani*, jedini i zdaj že 33 let star slovenski zavarvalni zavod. Dozdašnji razvoj nas osvedočuje, da „Karitas“

tudi pri nas naskori zacvete kak v inozemslvi. Pri „Karitas“ more biti zavarvana vsaka zdrava, od 7 do 80 let stara osoba. V „Karitas“ se sprejemajo stranke na podlagi ponüdb, štere so zavarvane osebe svojeročno podpisale. Svojeročni podpis zavarvane osebe na ponüdbi je brezpogojno potreben. Zdravniška preiskava navadno ne potrebna. Osoba, štere zavarvanje je bilo odklonjeno, ali je bio predpisan čakalni rok (bolezenski), lahko predložiti zdravniško svedočanstvo, če misli, da je odklonitev, odn. predpis čakalnoga roka, neupravičen. *Sprejemna pristojbina za vsako zavarvanje ne gledoč na vstopno starost znaša 10 Din.* To pristojbino trbe plačati taki pri podpisu ponüdbe. (Vsa pojasnila dobite v uredništvi Novin v Črensovcih i pri „Karitas“ v Maribori, Orožnova u. 8.)

Bodite pametni. Pred par tjeđeni so Novine v Prekosnicaj prinesle šalo od kantora i prve pesmarice. Nekaki so to začeli razlagati na še živoga kantora i pesmarico. Takša sodba je grešna. Ka so Novine objavile, se je zgodilo na Štajerskom pred vnožimi letami i so že vsi mrtvi, od šterih je bio guč. Pametni i pravični bodimo.

Naši ovadniki. Nekše čarne düše rovajo proti našemu kraji i lüdstvi, ka smo ne za to državo. Od ministerstva do ministerstva trosijo te laži za svoj dobiček gvüsnü ovadniki. G. Benko Jožef, nar. poslanec, je v Soboti v svojem govoru ostro obsodo te zgrablivce našega poštenja. Prosimo poslanca lendavskoga sreza, g. Hajdinjaka, naj na ministerstvu zve, što so tej nesramni lažljivci i naj na ednom sprevišči pove imena teh zverin. To je neobhodno potrebno, da našiva g. poslanca z odločnim nastopom napravita že ednok konec toj grdoj gonji.

Treznostno društvo pri Gradi. Naš g. kaplan, Rataj Anton so se lotili dela, ki je potrebno za naš kraj. Nastavljajo nam treznostno, ali abstinencno društvo, da bi nas odvadili od opojnih pijač i od nerednoga pila. Mi jih pozdravljamo pri tom nakanenji i njim obečamo, da jih bomo podpirali. Jako dobro bi bilo tudi odpreti brezalkoholno krčmo.

D. Lendava. Gospod Dr. Pikuš Janko, odvetnik so odložili predsedstvo pri jugoslovenskoj narodnoj organizaciji. Potrebüjejo počinka, ar so njim živci jako oslabeledi, kak so sami dali izjavo. Što bo vodo osirotelo i što bo oživo vmirajočo organizacijo, je teško povedati.

Poleg Novin priporočamo, da si naročite, ki mate občem, „Slovenskoga gospodara“ iz Maribora i „Domoljuba“ iz Ljubljane. Prvoga cena na leto 32 Din., drugoga 40 Din. Lepi veliki listi, ki poleg Novin šče več čteti, naj si naroči te dobre krščanske liste.

Gospodinski tečaj v Žižkih. Držijo ga šolske sestre. Prijavilo se je 20 vdeleženek, a sprejeto jih je po predpisih samo 14. Pametno i hvalevredno pa nad vse priporočljivo i za druge takše tečaje je, da sestre največšo skrb polagajo na to, kak se naj pripravi dobra, tečna domača hrana, kak zelje, repa, krumpln, povitice (presne) itd. Negda je Goričanec repo jo negdi. Pa so ga pitali, ka si pa jo. Odgovoro je, ka motvoze. I prav je meo. Vnogokrat je repa ne drugo kak motvoz. Domačo hrano naj znajo gospodinje dobro pripraviti, za torte i slačec nemajo ni penez, ni časa. Zdrav pa te kecmeč tudi ne. Teh sladkarij do pri sestrah čista malo delate tečajnice. — Edno bi ešče tu pripomnili. Niedna dekla naj ne zapüsti tečaja, ka se ne bi navčila hlač, robač, predpasnikov, jank, reklinov šivati. To je potrebno za kmečke dekke. Tečaj bo trpo 3 mesece.

Radovci. Febr. 7. se je slüžilo gostüvanje pri Gumilar Ivani. Oženila se je njegova sestra z Pintarič Karolom. Na tom gostüvanji sta nabrala Gumilar Janoš i žena z G. Lendave na „Dom sv. Frančiška“ 64-50 Din. Za naš kraj je to nekaj zvünrednoga, gde seteliko potroši po krčmaj te, gda je tudi doma dosta piti. Keliko več sreče i blagoslova bi bilo pri družinaj, če bi se te brez potrebe tazmetan penez obrno na siromake ali dao v druge dobre namene. Vsem svatom

naj Bog povrne smilenost, ki je Oča sirot. Nasledüjte vsi grački farniki te lepi zgled, podpirajte sirote.

D. Bistrica. Nekaj naših vročerkvni dečkov je začelo boj premirnoče dni v občini. Odliküvao se je posebno eden v divjaštvu, ki je nabio nesmileno vse desno i levo, ka njemi je prišlo pod roke. Primerni navuk so dobili dečki dneštjedan od g. kaplana Bejek Janosa v predgi, ki so njim v ostrih rečej razložili grdo stran bitja. Bog daj, da bi pomagalo.

Zbirajo se socialni demokratje. Naše notrašnje ministerstvo je odobrilo stranko socialnih demokratov. Tej so se zdaj začeli gibati i spravlati pristaše v svoj tabor. To je svetovna stranka, velika sovražnica vere, ki je vpelala po celom sveti razredne boje med narod i iz štere je zrasedo komunizem v Rusiji, na Madjarskom i po celom sveti. Ta stranka je dovoljena i lovi zdaj lüdi v svoje mreže. Leta 1929. so meli socialni demokratje ednoga poslanca, Petejana sabola iz Maribora. Zdaj se tudi v Maribori najbolje organizirajo, gde ščejo izdati dnevnik pod imenom „Delavska politika“. V Slov. Krajini, kak se nam poroča, dela na organizaciji socialnodemokratske stranke g. Horvat Izidor iz Žižkov, zdaj vučiteo v D. Lendavi, če je istina.

Od naših v tujini.

N. Hamilton. Canada. Zaročila sta se Kolenko Kalman iz Črensovec i Vinčec Marta z Trnja. Želemo obilno božega blagoslova na novi zakon.

S. Bethlehem. V dvoranü kat. cerkve sv. Jožefa so meli Slovenci velike koline. Čisti dobiček ide v dober namen. — Vmrla je Markač Marija, žena Markač Andraša, ki je doma od sv. Sebeščana.

Chicago. Vmro je tu Zelko Franc, doma iz Lemerja.

Newark. Odpotüvao je v stari kraj, v naše Križovce na obisk Čahuk Aleksander.

Bridgeport. Bakan Jožefa žena, Marija je pri stepanji tepiha spadnola z tretjega štoka i si vlomila šinjek. Včasi so jo odpelali v bolnišnico, gde je pa za dobre polvüre vmrla. (Amerik. Slov. Glas.)

Pozdrav pošilajo: Gomboc Friderik, Flesseles, Francija, doma iz Gerlinec svojim domačim i celoj Slov. Krajini. — **Maroša Štefan,** Le Breau, Francija iz Gančan i njegova žena pa Jerebic Martin celoj Slov. Krajini, posebno pa svojim starišom, bratom i sestram. (Naročnina za lani i letos poravnana. Vr.)

Joško Maučec:

Spoznajmo slovanske narode!

Po koži i postavi se človeči rod navadno deli na petero plemen:

1. **Kavkaško ali belo pleme** je med vsemi najlepše postave i bele kože. Skoro vsi kulturni narodi so toga plemena, ki stanüjejo po celoj Europi, po južnoj i južno-zahodnoj Aziji, po severnoj Afriki i zdaj je že naseljeno tudi v Ameriki i drugih europskih naselbinaj.

2. **Mongolsko pleme** ma vrdt nos, male, globoko ležeče oči i je olnatožute kože. Stanüje v srednoj i severnošhodnoj Aziji. Mongolskomi plemeni se prištevaljo tudi naši sosedje Madjari.

3. **Etijsko ali čarno pleme** se loči od drugih s svojim ploščatim obrazom, z čarnov kožov i s kratkimi kodrastimi vlasmi. Lüdje toga plemena, štere mi navadno zovemo zamorce, živejo v srednoj i južnoj Afriki, tudi v Ameriki so bili kak robi — po silü naseljeni.

4. **Amerikansko pleme** je najbolje spodobno mongolskomi, vendar pa se tudi nikelko približuje kaukaškomi ali belomi plemeni. To pleme, ki je rdečkasto — žute kože, prebiva v Ameriki i šte najmenje lüdi.

5. **Malajsko pleme** je čarno-žute kože, inači pa je nikelko spodobno belomi plemeni. Prebiva po otokih južne Azije i v Australiji.

(Dale)

Kratki glasi.

V Šiški pri Ljubljani je neki hüdodelnik oropao podobo Matere bože i odneso ž nje dve koroni i več prstanov pa vuhonov (oringlinov).

Dva Bosanca, Biljuk Mahmud i Sulejman sta bila po posl i v Podgorji i šla domo v Zenico. Eden je šo naprej i delao ter ar je snežilo, drugi pa vodo konjička z terhom. Naednok je konj skočo z capaša. Zosego se je vuka, ki ga je zgrabo za bedra. Ar sta ne mela orožja, je eden tak močno brsno vuka ka je té ta spadno. Cela čreda vukov se je zdaj vrgla na ranjenoga vuka i ge požrla. Nasitila pa se ne. Zato je vdrla za Bosancima. Teva sta vužgala günjo i z tem ognjom strašila vuke, dokeč sta ne prišla srečno v domačo ves, gde sta njima prišli veščarje na pomoč i pregnali vučo čredo i z vesi.

V Portugaliji so komunisti napravili zaroto, da bi vrgli vladu. A ta je zvedila za njihovo nakanenje i je prepredila. Vojaštvo je na petaj.

V Austriji so bili te dni veliki boji med socialnimi demokrati i vladov. Vnogo ljudi je mrtvih i ranjenih.

V Nemčiji zapirajo duhovnike i farare, ki se vidijo vladi nevarni. V Granensteini so farniki javili gor svojega plivanoša, ka je v predgi grajao protiverska djanja narodni socialistov. Faulhaber nadškof i kardinal v Münchenu je zato dao cerkev na leto dni zapreti i se ne bo v njej vršila boža služba. Takši farniki drugoga ne zaslužijo. Cerkvena oblast je vernikom prepovedala, da bi se dali kastrirati (vkaplali) ali druge za to oblasti prijavili. Protiverski nemški zakon najmre šče vse moške dati vkopiti, šteri so betežni ali v pameti zaostani. Ar je te zakon proti Kristušovomi navuki, ga cerkev ostro obsoja.

Estonija je dobavljala vladi v Perui v J. Ameriki torpedo-rušilce i je za nje dobila 20 mil. dinarov menje, kak je Perujska vlada izplačala. Teh 20 milijonov se je prej razkadilo pri nekšoj židovskoj firmi, štera je pri kupčiji posredovala.

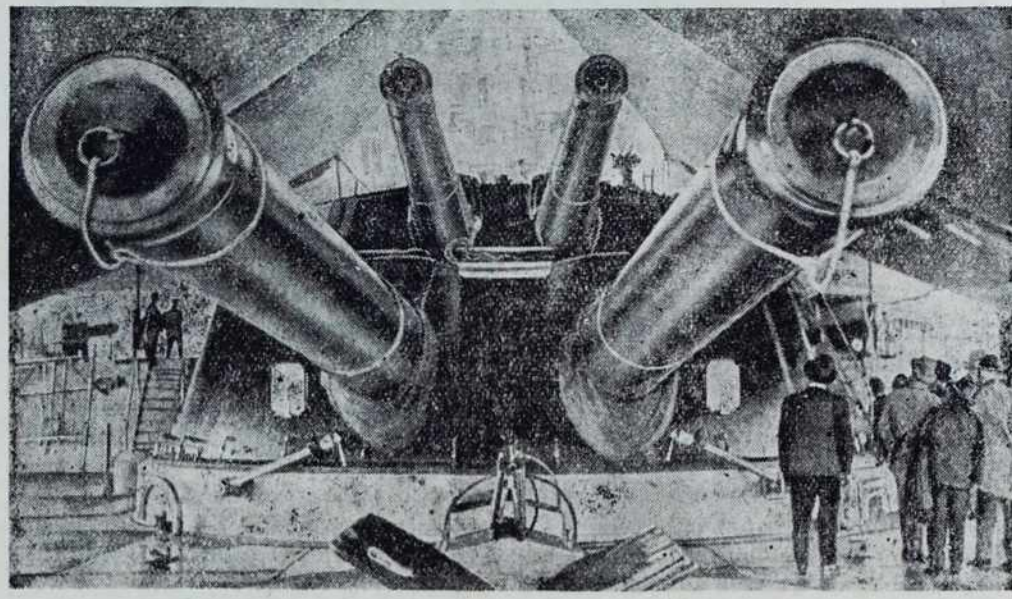
Polski pisateo Novakovski je obiskao v Moskvi voditela boljševikov Radek Karola. Žive v krasnoj palači i pije konjak iz kupic bivšega cara Nikolaja II. Ma tak velki balkon njegovog stanovanje, da najde na njem 300 ljudi prostora. Da komunist Radek ma tudi hlapico, se samo po sebi razmi. Komunisti samo predgajo vednakost, a je ne držijo.

Caillaux, francuski negdašnji minister i zapriseženi preganjalec i ropar vere pa cerkve je pravo zdaj, gda je na svetlo prišla kraja Stavinskoga, „da se narod mora nazaj povrnuti k evangeliumi.“ Na Francuskom so najmre odpravili krščanski navuk iz šol i zdaj previdijo, da se brez Boga odgajajo samo hüdodelci. To vse so napravili v Franciji slobodnozidarje.

108 dni nepretrgano moli v Pekingi k poganskomi bogi Buddhi 108 lam, to je poganskih duhovnikov, naj se Kitajska reši nesreče boja. Molijo glasno nekše nerazumlive reči i držijo v rokaj molitvene mlineke. Po svojoj blodnoj poganskoj veri mislijo, da kolikokrat njim veter požene v roki mali lehki mlinek, ali vetrnico, telikokrat molijo. Keliko naših molitev i žrtev je še potrebno, da te blodne duše pridejo do spoznanja pravice Kristušove.

V Münsteri na Nemškom je postao novi püšpek profesor Klemens August. V svojem pastirskom listi povdarja, „da bo brano Kristušovo vero proti vsakoj sili. Od dohodkov pa, šteri neso potrebni za njegovog zdržavanje, za sebe nikaj ne obdrži, nego je potroši za siromake i za razširjanje kralevstva božega. To je ne nova zapoved, to je stara zapoved cerkve Kristušove.“ — Pravi duh Kristušov je v teh rečaj.

V krščanskoj Dolini, — tak se zove en kraj v Siriji, — štera je mela dozday 20 jezera razkolnikov, je veliki deo teh prestopo v katoličansko cerkev. V nešternih vesnicaj od prvoga do zadnjega vsi stanovniki. Zidajo si cerkve, kapele i katoličanske šole. Triletnico povrnjenja v kat. cer-

Najnovejši francoski topovi ali štüki, ki daleč nosijo smrt.

kev so obhajali Jakobiti v Indiji z velikov slovestnostjov. Pri toj priliki se je povrno v naroče svete kat. cerkve tudi P. A. Abraham, odličan pravnik, šteroga je sprejeo v Travankove-i v krilo cerkve sam škof Mar Ivanios, ki je prle tudi sam bio razkolnik.

Tri i pol milijone porcij jestvine je razdelo katoličanski duhovnik Mempoisey Timotej v St. Louisi, v Sev. Ameriki. Za gladne siromake je odpro hišo i vsakomi dao hrano, ki je bio potreben zavolo sirmaštva i ne gledao ni na vero, ni na narodnost. V dvema letoma je razdelo to grozno veliko količino. Hrano je pa sproso po hišaj. On nikdar ne pita što si i ka si, nego gleda samo potrebo. Njegova navadna reč je: „Če je človek lačen, ne potrebjuje navuka, nego hrane.“

V Beogradi je vmro v 90. leti starosti Courtieux Jožef, rodom Francuz, ki je bio vojak pape Pija IX. v regementi Zuavov, da brani svetoga Očo proti garibaldincom. Sledkar se je borio doma na Francuskom i l. 1876 je prišo v Belgrad, da brani krščanstvo proti poganskomi Törki. Bio je jako pobožen človek i smileni do siromakov.

Bistrički Ferko:

Sirmacije.

Glavačov Števan so že dugo kopali sneg s strehe. Gjes celi den majo delo s snegom. Predpoudnom so balili občinske težake. Sneg so metali po glavnoj cesti od čerensoske škoule do Jule. Nej so že bili oča Števan za takše delo, pa človik more iti čiravno je stari. Samo č klüka za drugim z vijačov na rami pa je že dobro. Morejo pa iti. Sirmasški sou pa nejmajo foringe ka bi se z lehka rešili te nevoule. Ka je bogacom. Eden den ide pa navozji kamen i je rešeni za celo leto. Sirmak? Dašté ga pozovejo, pa ščeš neščeš moreš iti. Pa je že tak, ka more biti sirmak sigdar ozaja.

Globoko so si zdehnoli Števan i postavili greblico vujska kre sebe. Vzeli so si „lulu“, kak so jo sami zvali i mehér za tobak, šteroga so meli za remenom pri lačaj. Pomali so si nakladali i gledali v megle.

„Števan, nahajte, nahajte, od dela je nišče nej debeli!“

Števan so se obrnoli. Vidila so Gerča, ki se je nagnó prej k plouta i kadio nekši fini cigaretlin. Vö od poklepanoga krščaka se je zdigavala meгла. V novo formo, tak kak je vido ednoga gospoda v Lendavi, je plüno na sneg. Šteo je špilati sigdar gospoda i delao sigdar nove načrte od gospodarstva. Šteo je dosta knjig i vse to ka je v jij najšeo, je sam tudi tisto šteo napraviti.

„Ti že lejko“, so jemi odgovorili oča, „nam pa se gli zdaj hiža poderé, če noumo skrbeli za njo. Podokna so že ščista odišla v eden kraj.“

„Jaz, Martin, č bi jaz zdaj zidao, bi napravu vse po modernon. Te stare zakajene kühje, to je nič! Na cük!“

„Dobro bi bilou“, so zdehnoli Števan „pa nega opčen.“

„Nikaj, Števan, tou vse prijde. Jaz tudi zdaj sadovnjak prednačin. Jablani presadin vse v eden réd, ka

boudo, kak soldacje v boji. Jabuk pa nun tukeo, to je nej moderno. Raj se sranin, da pozimi, č me kakši „strokovnjak“ obišče, ne denem pred njega kisile jabučnice liki jabuka.“

„Gerč, to je pa nej prav! Ka pa da boš meo težake, te pred nje tudi deneš jabuka namesto jabučnice?“

„E, oča“ je odgovoro Gerč v zadregi „vi toga ne razmite“. Ne že znau več kaj odgovoriti, zato se je pomali obrno i šou napajat. Večerilo se je, pa je trbelo opraviti pri živini. Pa tudi Števana soprišli zvat mati Kata.

„Stari odi jejst.“

„Si že dala kravi ščavo!“

Že sam vse opravila. Pašči se, ka je že jesti na stouli. Števani se je pa nej midilo. Greblico so odnesli za hižo na svoje mesto. Na to so odvezali tigriša, ki jim je od veselja skočo do obraza i jih oblezno po mustačaj. Ve je pa celi den bio privezani.

„Vrli si, vrli.“

Nego tigriš je že toga nej čüo. Rep je stisno med nogé, pa je bejžao, tak, ka se je za njim vse kadilo v kühnju k materi Kati, da bi jij tudi pozdravo. Pa tou je napravu vse nakratci. Na tou je skočo na cesto i nej ga je bilou včasi nazaj. Števan so pa pomali štunkali proti prekliti.

„Odi, odi stari, rada bi prle opravila.“

„Ve pa iden.“

Kata so vzeli iz kište stounico iz domačega platna. Prestarli so jo kak je bila to navada. Zmolila sta na glas stolni boži blagoslov i pomali začnola jesti. Sreda je bila, zato so Kata zabelili s petešjim.

„Nekši san prazen, pa seedno nemren tej žganikov.“

„Ja, Boug moj dragi, ka ti pa naj skühan? Ve pa vijdiš ka ide vse k najgi?“

Števan so nej odgovorili. Smeknoli so meši žganik i ga dali mački, ki jim je sidejla na kolinaj, i ji ves čas dregala s tačicov v laket.

„Ne davli mački. Ve san joj pa dala mlejko. Pa ne vejš, mogoče pride Štejf domou lačen, pa to rad pojej.“

„Ve jemi pa znan dajo jesti, č celi den dela.“

„Dajo že. Pa znaš ka so Čuričovi dobri ljudje, samo mladi človik je le mladi.“

Zdaj se oglasi vöni tigriš. Malomarno je lajao, kak da nebi šlo za istino. Čüo je lajo deleč na kunci vesi. Kak v odgovor je tudi on zalajao rekši: „tudi jaz san kredi“. Tak je šlo tou znamenje od hiše do hiše, dokeč so nej lajali skoro vsi psi v vulici, pa nej so znali za kaj. Mogoče se je ge prevrgla kakša krnička eli je pa rejsan što šteo krasti küre, kak se je to pogosto v tistom časi dogajalo. Zato so Števan stanoli i dali Bougi zavalnost i šli vö. Na podouknaj jin je prišeo tigriš naproti i se njim vrlio

Nikoga je nej bilou čüti. Cesta je bila prazna i v dostij mestaj so že vužgali. Negdi pa so šče okna temna i za njimi nega viditi nikšega življenja. Po dobrij držinaj se podržijo z večerašnjim delom, da zacajta opravijo, te pa Boga zmolijo. Nato pa ide sakši v svoj kraj: eden seme lüpat, drugi repo ribat, tretji perje česat. Dale.

GOSPODINJSTVO.

Pred kratkim smo pisali, ka naše vertinje morajo biti srne. Morajo se znati dobro obračati, ka nedo iz trgovine delale dobrega obeda, nego iz svojih gred. Trgovine so drage, grede pa potrebujemo samo malo razuma i delavne roke. Mi smo lansko leto razložili, kak se pridela dosta i dobre prikühe, štera je nad vse potrebna v gospodinjstvu. Povedali smo, da je potrebno tak zvano kolobarenje zelenjave. To teliko pomeni, ka se napravu kolobar, v šteroga po vrsti pridi leto za letom edna vrsta zelenjave za drugov. Glejmo mi zdaj to kolobarenje.

Kolobarenje etak zgleda:
I. del gred. Močno pognojena zemla. 1. leto: zelnate vrste, paprika, tikvi, ogurke, dinje. 2. leto: petržeo, zeler, lük, česnek. 3. leto: grašček, grah z ježicami.

II. del gred. Prešnje leto gnojeno. 1. leto: petržeo, zeler, lük, česnek. 2. leto: grašček, grah z ježicami. 3. leto: zelnate vrste, paprika, tikvi, ogurke, dinje.

III. del gred. 1. leto: grašček, grah z ježicami. 2. leto: zelnate vrste, paprika, tikvi, ogurke, dinje. 3. leto: petržeo, zeler, lük, česnek.

IV. del gred. Zvün kolobarenja. Letnice. Gnojenje po potrebi. Špargelni, hren, kislica, špinjača itd.

Na podlagi toga zobston iščemo v našoj Slovenskoj Krajini na te način vrejani ograček. Če izvzememo gredare, smo brezi skrbi, da vse ostale zelenjadne grede lehko naštemo na prste dveh rok.

V zvezi zelenjadnim kolobarenjem pa si moremo biti popolnoma na jasnom, kde bo pred zelenjavov zadnja zelenjava, glavna, i gde med zelenjavov zadnja zelenjava. Pred zelenjavov i med zelenjavov more biti takša vrsta, ka v kratkom časi dozori. Mesečne retkvice, sprotolesna glavната šalata, sladki grajšček so lahko predzelenjave za kesno karfijolo i paradežnike. V jeseni sejana šalata i špinjača sta predzelenjavi za ogurke, dinje i tikvi, zato ka te sejamo samo te, gda smo že, špinjačo i zimsko šalato pospravili. Na te način si poiščemo ešče druge predzelenjave. Glavna zelenjava pa ostane na gredaj najdele časa. Ta je sladka paprika, paradižniki, zelje, karfijola, ohrovit, ali sladko zelje, rožnato zelje, zeler, ugorke, dinje i tikvi. Te ostanejo na gredaj od sprotolja do jeseni, dajo pa tudi največ haska.

Zadnje letne zelenjave pa majo tudi kratko življenje, vendar pa je dobra vrsta za prezimljenje. Te so: jesenski grajšček, jesenska kalaraba, lentiva i jesenska špinjača. Zadnjivi dve vrsti sta jako koristnivi za prezimavanje.

Pošta.

Mekiš Roza Trdkova. Naročnino sprejelo, želo naročnikov spunimo. — Marušič Ivan. Nangeville. Tvoj penez je lani redno prišo po banki Baruch — Vrečić Franciška, Judenhoff, Francija. Novine redno pošilamo. Zdaj smo vam je doposlali. Prosimo, da se nam kimprle pošle naročnina. — Šeruga Jožef, Pečarovci. Višešne Novine pošli odnosno odnesi pokojnoga Edšidta dovici v Soboto. Gomboc Jožefi v Francijo si ti naročo Novine, zato pišemo tebi, naj ga opomeneš, da plača. Duga je 40 Din.

Cene.

Zrnje. Pšenica 112—125, kukorica 70—80, pšenični otrobje 80—90 Din. meter. Svinje 8—9 Din. živa vaga. Živina 3—4.50 Din. živa vaga. Les. Hlodi 100—110, brzojavni drogovje 150—170, bordonalni merkantilni 135—160, trami merkantilni 150—160, škorete od 16 mm. naprej 280—350, podmerne do 15 cm 200—215, deske, plohi od 15 cm. naprej 280—330 Din. po kubiki nakladalna postaja.

Vreme.

Pričakuje se vedro, hladno vremen, zmes vetrovje.

MLIN.

Iščem družabnika za svoj murski mlin v Gor. Radgoni na izvrstnem prometnem kraju z gotovino do šest tisoč Din. da bi ga skupno prenovirali na pogon na suhem, sedaj je na Muri. Interesent naj se oglasi najkasneje tekem tega meseca v G. Radgoni pri g. Franciški Veber